

दक्षता जनजागृती सप्ताह साजरा
करण्याबाबत.

दि. २६ ऑक्टोबर ते ०१ नोव्हेंबर, २०२६

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन परिपत्रक क्र: दजस-२०२६/प्र.क्र.४५/विचौ-२
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक:- १४.१०.२०२६

पहा:- शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक:-संकीर्ण- २००१/११२८/प्र.क्र.४३/०१/११-अ,
दिनांक-२२.१०.२००१

परिपत्रक

राज्यात दरवर्षी दक्षता जनजागृती सप्ताह (Vigilance Awareness Week) आयोजित करण्याचा निर्णय संदर्भाधीन दि.२२ ऑक्टोबर, २००१ च्या शासन आदेशान्वये घेण्यात आला आहे. यावर्षी **दि.२६ ऑक्टोबर, २०२६ ते ०१ नोव्हेंबर, २०२६** या कालावधीत दक्षता जनजागृती सप्ताहाचे आयोजन करण्यात येणार असल्याचे केंद्रीय दक्षता आयोगाने जाहीर केले आहे. या सप्ताहाकरीता यावर्षी **"समृद्धीसाठी सत्यनिष्ठा"** (Probity for Prosperity) ही संकल्पना निश्चित करण्यात आली आहे.

२ त्यानुसार राज्यातदेखील यावर्षी **दि.२६ ऑक्टोबर, २०२६ ते ०१ नोव्हेंबर, २०२६** या कालावधीत दक्षता जनजागृती सप्ताहाचे (Vigilance Awareness Week) आयोजन करावयाचे आहे. या संदर्भात पुढीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत-

अ) राज्य शासनाचे सर्व विभाग व त्यांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख, राज्य शासनाचे अंगीकृत उपक्रम, सहकारी संस्था, स्वायत्त संस्थांमार्फत वरील कालावधीत दक्षता जनजागृती सप्ताहाचे आयोजन करण्यात यावे.

ब) दि.२६ ऑक्टोबर, २०२६ रोजी सकाळी ११.०० वाजता भ्रष्टाचार निर्मूलनाच्या प्रतिज्ञेने कार्यक्रमाचा प्रारंभ होईल. विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख किंवा ज्येष्ठतम अधिकारी यांच्या उपस्थितीत सर्व अधिकारी / कर्मचारी प्रतिज्ञा करतील. (प्रतिज्ञेचा नमुना सोबत जोडला आहे.)

क) प्रतिज्ञा केल्यानंतर मा. राज्यपाल व मा. मुख्यमंत्री यांनी या सप्ताहानिमित्त दिलेला संदेश उपस्थितांना वाचून दाखविण्यात येईल. (संदेशांच्या प्रती सोबत जोडल्या आहेत.)

ड) या सप्ताहाच्या निमित्ताने मा. राज्यपाल व मा. मुख्यमंत्री यांचे संदेश राज्यातील जनतेसाठी प्रसृत करण्यात यावेत.

३. या सप्ताहाच्या निमित्ताने पुढीलप्रमाणे कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात यावे -

अ) कार्यालयांच्या दर्शनी भागात व सार्वजनिक ठिकाणी (जसे, रेल्वेस्थानक, बसथांबे, विमानतळे, इ.) भ्रष्टाचार निर्मूलन जनजागृतीविषयक भित्तिपत्रके / कापडी फलक/साईन बोर्ड लावण्यात यावेत. व्हॉट्सअॅप, इत्यादि इलेक्ट्रॉनिक समाजमाध्यमांचा, ई-मेल्स, एस.एम.एस. यांचाही जनजागृतीसाठी वापर करावा.

ब) मुंबई, पुणे यासारख्या मोठ्या शहरांतील मोक्याच्या ठिकाणी व्हेरीएबल मेसेज सिस्टिम बोर्डद्वारे भ्रष्टाचार निर्मूलन जनजागृतीविषयक संदेश प्रसारीत करण्यात यावेत.

क) भ्रष्टाचाराच्या दुष्परिणामांवर प्रकाश टाकण्यासाठी कार्यालये/शाळा/महाविद्यालयांच्या स्तरावर वादविवाद स्पर्धा/व्याख्याने/निबंधस्पर्धा/कार्यशाळा/चर्चासत्र/मुलाखती यांचे आयोजन करावे.

ड) भ्रष्टाचार निर्मूलन जनजागृतीविषयक विशेष पुस्तिकांचे प्रकाशन व वाटप करावे.

इ) राज्यातील अशासकीय संघटना, स्वयंसेवी संस्था, सामान्य नागरीक यांना दक्षता जनजागृती मोहिमेत मोठ्या प्रमाणावर/उत्स्फूर्तपणे सहभागी होण्याकरीता आवाहन करावे. त्याकरीता ग्रामसभा/पथनाट्ये/मॅरेथॉन/नाटिका, काव्यवाचन, इ. नाविन्यपूर्ण व आकर्षक योजना/कार्यक्रमांची आखणी करावी.

फ) राज्य शासनाचे सर्व विभाग, विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांनी त्यांच्या अधिनस्त कार्यालयांत भ्रष्टाचार निर्मूलन जनजागृतीविषयक विविध स्पर्धा/व्याख्याने/निबंधस्पर्धा इ. उपक्रमांचे आयोजन करावे.

४. या सप्ताहाच्या आयोजनासाठी स्वतंत्रपणे निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नसल्याने प्रत्येक कार्यालयाने त्यांच्याकडील उपलब्ध निधीतूनच खर्च करावयाचा आहे.

५. दक्षता जनजागृती सप्ताहाच्या आयोजनासंबंधीची जबाबदारी महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग यांच्यावर सोपविण्यात आली आहे. त्यांनी सदर सप्ताहाचे आयोजन करून त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा.

६. सर्व मंत्रालयीन विभागांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी या सूचना त्यांच्या आधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांच्या निदर्शनास आणाव्यात.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२६१०१४१३२४३२१७०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**SUCHITA MOHAN
MAHADIK**

Digitally signed by SUCHITA MOHAN MAHADIK
DN: cn=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=GENERAL
ADMINISTRATION DEPARTMENT,
2.5.4.20=6578e224-4a0d2c9bfb7e33b474757c1425d0a03e653bc4f
0a25b70698158e, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=E146A6DDC8FB6681D49A5099661D41639DA6C56841
9F071BB9CDFD8A2E08058C, cn=SUCHITA MOHAN MAHADIK
Date: 2026.10.14 13:26:36 +05'30'

(सुचिता महाडिक)

सोबत:- सहपत्रे

सह सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग

प्रति,

- १) राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव,
- २) मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
- ३) उपमुख्यमंत्री (न.वि.वि.) यांचे सचिव,
- ४) उपमुख्यमंत्री (रा.ऊ.शु. क्रिडा व यु.क., अ.वि.व औकाफ) यांचे सचिव,

- ५) अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव,
- ६) सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव,
- ७) उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे खाजगी सचिव,
- ८) उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव,
- ९) विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा,
- १०) विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद,
- ११) सर्व विधीमंडळ सदस्य,
- १२) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन,
- १३) शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव,
- १४) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- १५) महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- १६) * प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई,
- १७) * प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई,
- १८) * प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
- १९) * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- २०) * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- २१) * आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई,
- २२) * महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई,
- २३) सर्व विभागीय आयुक्त, सर्व जिल्हाधिकारी, सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- २४) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख
- २५) सामान्य प्रशासन विभागाची आस्थापना शाखा, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २६) निवडनस्ती - कार्यासन विचौ-२

* पत्राने

प्रतिज्ञा

आपल्या देशाच्या आर्थिक, राजकीय आणि सामाजिक प्रगतीमध्ये भ्रष्टाचार हा प्रमुख अडथळा आहे असे मला वाटते. भ्रष्टाचार निर्मुलनासाठी सरकार, नागरिक आणि खाजगी क्षेत्र या सर्व घटकांनी संघटितपणे काम करण्याची आवश्यकता आहे असे मला वाटते.

प्रत्येक नागरिकाने दक्ष राहायला पाहिजे आणि सदैव प्रामाणिकपणा व सचोटी यांच्या उच्चतम मानकांप्रती वचनबद्ध असायला हवे आणि भ्रष्टाचाराविरुद्ध लढा देण्यासाठी साथ दिली पाहिजे याची मला जाणीव आहे.

म्हणून मी प्रतिज्ञा घेतो की:

- जीवनाच्या सर्व क्षेत्रांत सच्चेपणा आणि कायद्याचे पालन करेन.
- लाच घेणार नाही आणि लाच देणार नाही.
- सर्व कामे प्रामाणिकपणाने आणि पारदर्शक पद्धतीने करेन.
- जनहितासाठी कार्य करेन.
- व्यक्तिगत वागणूकीत सचोटी दाखवून उदाहरण घालून देईन.
- भ्रष्टाचाराच्या कोणत्याही घटनेची माहिती योग्य अभिकरणास देईन.

दक्षता जनजागृती सप्ताह (Vigilance
Awareness Week) साजरा करण्याबाबत.
दि. ३१ ऑक्टोबर, ते ६ नोव्हेंबर

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२००१/११२८/प्र.क्र. ४३/०१/११-अ,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक : २२ ऑक्टोबर, २००१.

शासन निर्णय :-

राज्यात गतवर्षी प्रथमच दि. ३१ ऑक्टोबर ते ४ नोव्हेंबर, २००० या कालावधीत "दक्षता जागरूकता सप्ताह" (Vigilance Awareness Week) आयोजित करण्यात आला होता. जनतेमध्ये भ्रष्टाचाराबाबत जागृती निर्माण करण्याच्या दृष्टीने सदर उपक्रम अत्यंत उपयुक्त सिध्द झाल्याने आता, प्रतिवर्षी सरदार वल्लभभाई पटेल यांच्या दि. ३१ ऑक्टोबर या जन्मदिवसापासून एक आठवडा (दि. ३१ ऑक्टोबर ते ६ नोव्हेंबर) या कालावधीत "दक्षता जनजागृती सप्ताहाचे" (Vigilance Awareness Week) आयोजन करण्यात यावे असा निर्णय घेण्यात आला आहे.

दक्षता जनजागृती सप्ताहाचे आयोजन करताना पुढे नमूद केलेल्या मार्गांचा अवलंब करण्यात यावा.

- अ) राज्य शासनाचे सर्व विभाग व त्यांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभागप्रमुख/ कार्यालय प्रमुख, राज्य शासनाचे अंगीकृत उपक्रम, सहकारी संस्था, स्वायत्त संस्थामार्फत सप्ताहाचे आयोजन करण्यात यावे.
- ब) दि. ३१ ऑक्टोबर रोजी सकाळी ११.०० वाजता भ्रष्टाचार निर्मूलनाची शपथ घेऊन कार्यक्रमाचा प्रारंभ होईल. विभाग/ कार्यालय प्रमुख किंवा उपस्थितांपैकी ज्येष्ठतम अधिकारी सर्वांना शपथ देतील. (शपथेचा नमुना सोबत जोडला आहे.)
- क) शपथ घेतल्यानंतर मा.राज्यपाल व मा.मुख्यमंत्री यांनी या सप्ताहानिमित्त दिलेला संदेश उपस्थितांना वाचून दाखविण्यात येईल.
- ड) या सप्ताहाच्या निमित्ताने मा.राज्यपाल व मा.मुख्यमंत्री यांचा संदेश राज्यातील जनतेसाठी प्रसृत करण्यात यावा.
- इ) या सप्ताहाच्या निमित्ताने पुढील कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात यावे.
 १. कार्यालयाच्या दर्शनी भागात व मोक्याच्या ठिकाणी भिक्तीपत्रक, कापडी फलक लावणे.
 २. कार्यालये/शाळा/महाविद्यालयांमध्ये भ्रष्टाचाराच्या दुष्परिणामांवर प्रकाश टाकण्यासाठी चर्चासत्रे/ वादविवाद स्पर्धा/व्याख्याने/निबंधस्पर्धा/कार्यशाळा यांचे आयोजन करणे.
 ३. विशेष पुस्तिकांचे (Special Journal) प्रकाशन करणे.
 ४. राज्यातील अशासकीय संघटना, स्वयंसेवी संस्था, सामान्य नागरीक यांना दक्षता जनजागृती मोहिमेत सहभागी होण्याचे आवाहन करणे.

कृ.मा.प.

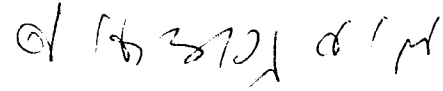
५. केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या <http://www.cvc.nic.in> या संकेतस्थळावर (Web-site) उपलब्ध साहित्याचा जनतेमध्ये वितरणासाठी उपयोग करणे.

याव्यतिरिक्त कार्यालयीन इमारतीच्या दर्शनी भागावर "भ्रष्टाचारासंबंधी काही माहिती असल्यास अगर लाच मागणाऱ्या लोकसेवकाबद्दल तक्रार असल्यास लाचलुचपत प्रतिबंध विभागाशी संपर्क साधावा" अशी सूचना व लाचलुचपत प्रतिबंध विभागाच्या स्थानिक कार्यालयाचा पत्ता आणि दूरध्वनी क्रमांक लिहिलेला कायमस्वरूपी फलक लावण्यात यावा.

या सप्ताहाच्या आयोजनासाठी स्वतंत्रपणे निधी उपलब्ध करून देता येणार नसल्याने प्रत्येक कार्यालयाने त्यांच्याकडील उपलब्ध निधीतूनच खर्च करावा.

दक्षता जनजागृती सप्ताहाच्या आयोजनासंबंधीची जबाबदारी महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंध विभाग यांच्यावर सोपविण्यात येत आहे. त्यांनी याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(बी.के.अग्रवाल)

शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

प्रति,

- राज्यपालांचे प्रधान सचिव,
मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/स्वीय सहाय्यक,
शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई,
* प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र विधान सभा सचिवालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र विधान परिषद सचिवालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
* आयुक्त राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग/कार्यालय प्रमुख,
सा.प्र.विभागातील सर्व प्रशासकीय कार्यालये,
निवड नस्ती.
* पत्राने

जिष्णु देव वर्मा
Jishnu Dev Varma

लोक भवन,
मलबार हिल, मुंबई ४०० ०३५
LOK BHAVAN,
Malabar Hill, Mumbai 400 035

राज्यपाल, महाराष्ट्र
GOVERNOR OF MAHARASHTRA

२७ सप्टेंबर २०२६

शुभेच्छा

महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने दिनांक २६ ऑक्टोबर ते १ नोव्हेंबर २०२६ या कालावधीत राज्यात दक्षता जनजागृती सप्ताहाचे आयोजन करण्यात येणार असल्याचे समजून आनंद झाला. सप्ताहाचे ब्रीदवाक्य असलेली 'समृद्धीसाठी सत्यनिष्ठा' ही संकल्पना अतिशय समर्पक आहे.

भ्रष्टाचाराविरुद्ध प्रभावीपणे लढण्यासाठी पारदर्शकतेचा अंगीकार करणे आवश्यक आहे. नियम, योजना, प्रक्रिया आणि निर्णय यांमध्ये स्पष्टता असल्यास तसेच नागरिकांना माहिती सहज उपलब्ध करून दिल्यास, शासनावरील विश्वास अधिक दृढ होतो. अर्थात, केवळ पारदर्शकता पुरेशी नाही. भ्रष्टाचाराला प्रभावी आळा घालण्यासाठी शासन, उद्योगजगत, समाज आणि नागरिकांनी एकत्रितपणे प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. भ्रष्टाचारामुळे विकासाची गती मंदावते आणि सार्वजनिक संस्थांवरील जनतेचा विश्वास कमी होतो. याउलट, सत्यनिष्ठा आणि प्रामाणिकपणा सर्वसमावेशक विकासाचा मार्ग प्रशस्त करतात. भ्रष्टाचाराचे उच्चाटन झाल्यास विकसित भारताचे उद्दिष्ट निर्धारित वेळेपूर्वी गाठता येईल.

या सप्ताहानिमित्त प्रामाणिकपणा, पारदर्शकता आणि उत्तरदायित्व यांना जीवनाचा व कार्यपद्धतीचा अविभाज्य भाग बनवावे आणि भ्रष्टाचारमुक्त महाराष्ट्राच्या निर्मितीचा संकल्प करावा असे आवाहन राज्यातील जनतेला करतो.

(जिष्णु देव वर्मा)

देवेंद्र फडणवीस मुख्यमंत्री महाराष्ट्र

जा.क्र./मु.मं.स/ज.क./८६५/२०२६
दि. ०७ ऑक्टोबर, २०२६

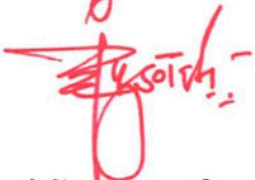
शुभेच्छा

महाराष्ट्रात केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या धर्तीवर २६ ऑक्टोबर ते १ नोव्हेंबर २०२६ या कालावधीत दक्षता जनजागृती सप्ताहाचे आयोजन करण्यात येत आहे, याचा विशेष आनंद आहे. या सप्ताहाची 'समृद्धीसाठी सत्यनिष्ठा' ही संकल्पना भ्रष्टाचारविरोधी लढ्यासोबतच प्रामाणिकपणा आणि नैतिक आचरणातून शाश्वत समृद्धी साधण्याचा मार्ग अधोरेखित करणारी आहे.

आदरणीय पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या संकल्पनेतील 'विकसित भारत २०४७' घडविण्यात महाराष्ट्राचे योगदान महत्त्वपूर्ण असणार आहे. त्यासाठी राज्य शासनाने 'विकसित महाराष्ट्र २०४७' चा निर्धार केला आहे. या निर्धाराच्या संकल्पपूर्तीच्या दिशेने वाटचाल करताना पारदर्शक, उत्तरदायी आणि लोकाभिमुख प्रशासनासोबतच नागरिकांचा सक्रिय सहभागही तितकाच महत्त्वपूर्ण ठरणार आहे. या प्रयत्नांना बळ देण्यासाठी दक्षता जनजागृती सप्ताहासारखे उपक्रम निश्चितच पूरक ठरतील.

भ्रष्टाचार निर्मूलनाची जबाबदारी केवळ प्रशासनाची नसून, समाजातील प्रत्येक घटकाची आहे. भ्रष्टाचारमुक्त समाजाची सुरुवात स्वतःपासून करण्याचा संकल्प प्रत्येकाने करणे आवश्यक आहे. या सप्ताहाच्या निमित्ताने प्रशासनासोबतच स्वयंसेवी संस्था, विविध सामाजिक संघटना, शाळा, महाविद्यालये आणि नागरिकांनी उत्स्फूर्तपणे सहभागी होऊन भ्रष्टाचार निर्मूलनाची शपथ घ्यावी आणि सत्यनिष्ठ, पारदर्शक व जबाबदार समाजनिर्मितीसाठी आपले योगदान द्यावे, असे आवाहन करतो.

दक्षता जनजागृती सप्ताह भ्रष्टाचाराविरोधातील जनजागृती अधिक व्यापक आणि प्रभावी करण्यासोबतच राज्यात पारदर्शकता, सत्यनिष्ठा आणि लोकसहभागाची संस्कृती अधिक दृढ करणारा ठरो, या सदिच्छेसह सप्ताहानिमित्त आयोजित सर्व उपक्रमांना मनःपूर्वक शुभेच्छा!

(देवेंद्र फडणवीस)